

ΤΙΤΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ Β΄

1959-2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΞΑΝΑ (1959-1962)

ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΚΙ Η ΒΡΟΧΗ

* Νὰ μαθαίνεις	11
* Ἡ καινούργια πόλη	12
* Ἄδεια ροῦχα	13
* Τὸ γύρισμα τοῦ καιροῦ	14
* Ὀδόσημα	15
Ἴσως ἓνα ποτάμι	16
Ἀλλαγές στὸ χῶρο	17
Ἰππαίθριο θέατρο	18
Γράμματα μετανόιας	19
Τὰ λόγια	20
Ὅχτὼ χρόνια	21
* Τυχαία συνάντηση	22
* Μισοξεχασμένο ποίημα	23
Οἱ μεγάλες ὥρες	24
Πολυτέλειες	25
Τέλος μιᾶς ἡλικίας	26
Διέξοδο	27
Μεσημέρι μιᾶς οἰκογένειας	28
Ξηρασία	29
Ἕνας ἥρωας	30
Μπαλάντα ἐνὸς μικροῦ γραφειοκράτη	31
Κοινωνία τῆς ἀφθονίας	32
Ἀλλαγμένοι δρόμοι	33
Ἐθνικὴ ἐορτὴ	34
* Συνέχεια τῆς «Μάνας» τοῦ Γκόρκι μετὰ τὴ διασκευὴ τοῦ Μπρέχτ	35

* Στὸν Ἀνδρέα Κάλβο	36
* Ἡ στιγμή	37
Λογοδοσία	38
Στοιχεῖα ταυτότητας	39
Πορεία	42
Τοὺς ἐκτελέσανε	44
Ἐπιτύμβιο	45
Ὡρα τῆς πράξης	46
* Καθημερινές εἰκόνες	47
Βήματα στὴν ἄσφαλο	48
Ἡ πόλη ποὺ γεννήθηκα	49
Συμβαίνει, 1961	50
* Πρωτεύουσα ὄρεινοῦ νομοῦ	51
Διηγῆσεις	52
Πλάγιος φωτισμὸς	53
Ὁ θαλαμίσκος	54
Ἐκταφές	55
Πικρὸς οὐρανὸς	56
* Ὅ,τι κι ἂν λέω...	57
* Ἡρεμες χαρές	58
* Τρεῖς ἱστορίες	59
* Ἡ πόρτα	60
* Πόλη σὲ ἀνάπτυξη	61
Τὸ φεγγάρι	62
Κάθε πρωὶ	63
Ἐπαρση τῆς προσφορᾶς	64
Ἐπισφαλῆς ἰσορροπία	65
Προνόμιο	66
Ὅταν κοπάζει ὁ θόρυβος, 1	67
Ὅταν κοπάζει ὁ θόρυβος, 2	68
Νὰ προειδοποιεῖς	69

ΘΑΛΑΣΣΑ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΣ (1959-1963)

Γενική δοκιμή	73
Ἐκβολές	74
Τὸ φταίξιμο	75
Ὁ σουγιάς	76
Ἴαση	77
Ταξίδι	78
Βραδινὴ ὑγρασία	79
Ἕνα γράμμα	80
Ψυχρὸς ἄνεμος	81
Οἱ ὄχθες	82
Κατακόμβες	83
Μεταμορφώσεις	84
Τὸ παιχνίδι	85
Συνάντηση	86
Μνήμη	87
Διπλὴ σελήνη	88
Ἵπόγειο τραῖνο	89
Ὅπως οἱ γάτες	90
Μετάλλαξη	91
Ἀπαίτηση	92
Ἐβδομο πάτωμα	93
Ὁμολογία	94
Ἡ ἄλλη πόλη	95
Via dei Coronari 123	96
Περιγραφές	97
Ἡ περικύκλωση	98
Γράμμα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα πρὸς φίλον ποὺ ἔμεινε στὴν Καισάρεια, 350 μ.Χ.	99
Πολιορκημένος χρόνος	100
Δεκαπέντε μέρες	101

Βίλλα του Ἀδριανοῦ	102
Via di Tor Millina	103
Ξενοδοχεῖο τῆς ἀριστερῆς ὄχθης	104
Τὸ μήνυμα	105
Σταθμὸς τοῦ Βορρᾶ	106

ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ (1959-1963)

Ἐμίχλη	109
Διατηρῶ	110
Ἴχνη	111
Γραφομηχανή	112
Χαρτοκόπτης	113
Πονηριά	114
Θέματα	115
Ἐξυπηρετοῦσε	116
Φόρος	118
Ἐμπρέλες	119
Αὔξων ἀριθμὸς	121
Κοιλιά	123
Λόγια	125
Κλοιὸς	126
Ἐπιμονὴ μιᾶς πόλης	128

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΣΤΑΣΗ (1967-1973)

Μυστικὴ ζωὴ	133
Ὁ μετρητῆς	134
Ὄνόματα	135
Ἵστεροβουλία	136

Ἐνδιάμεσοι σταθμοὶ	137
I. Πέρασε ἀκόμα ἓνας χειμώνας	137
II. Ἀρχαία πόλη, ἔνδοξη, μίζερη	137
Τὰ βουνὰ	138
Διαδήλωση	139
Ἐφταμάρτυρος	140
Ἡ πέτρα	141
Ἰακῶβ καλλιεργητῆς	142
Νεκρὲς πολιτεῖες	143
Ξένοι οὐρανοὶ	144
Αἴθουσα ἀναμονῆς	145
Τὰ στεγανὰ	146
Τὸ κέντημα	147
Τὰ χέλια τοῦ Μπρατσάνο	148
Γυναίκα	149
I. Ἐφερεις ξανὰ τῆ γῆ μου	149
II. Ἐφερεις ξανὰ τῆ γλώσσα μου	149
III. Ἐφερεις πάλι τῆ ροῇ τοῦ χρόνου	150
IV. Ἐφερεις ξανὰ τὴν πόλη μου	150
V. Ἐφερεις πάλι τ' ὄνειρο	150
Ἡ καταπακτὴ	151
Τὸ ταξίδι	152
Ἡ κάρτα	153
Τὸ ὕγρὸ	154
Ἱστορία τοῦ Οἰδίποδα	155
Πάσχα	156
Χιλιετίες	157
Προσωρινὴ διαμονὴ	158
Ὁ φωτογράφος	159
Ἡμιτελεῖς γράμματα	160
Ἀλληγορία	162

ΑΝΤΙΚΡΙΣΤΟΙ ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ (1988)

Τὸ εἶδωλο	165
Τὰ μὴ λεχθέντα	166
Ἦθελε	167
Τὸ ἄσπρο καὶ τὸ μαῦρο	168
Τὸ σπαθὶ	169
Ὅργανα γραφῆς	170
Ἴθυσις ὀρίων	171
Χειραφεσία	172
Ἀλεξάνδρεια ἢ ἐν Ἀραχωσίᾳ	173
Ἀνάμνηση ἀπὸ τῆ Σικελία	174
Ἀνάμνηση ἀπὸ τὴν Ἀθήνα	175
Κινητῆρες ἐσωτερικῆς καύσεως, κ.λπ.	176
Προσεχῆς ἀποβίβαση	177
Ἐρωτας καὶ πολιτικὴ, 1	178
Ἐρωτας καὶ πολιτικὴ, 2	179
Διαιώνιση	180
Ἄντοχὴ τῆς μνήμης	181
Κινητήριες δυνάμεις	182
Ἰκανοποίηση ποιητῆ	183
Αὐτοπροσωπογραφία	184
Κλίμακα	185
Μὴ πολιτικὴ στάση	186
Ὅδηγίες	187
Ἡ διδασκαλία	188
Χρησιμότητα τῆς σιωπῆς	189
Οἱ στίχοι, 3	190
Αὐτὸ ποὺ μένει	191
Ἐτη φωτὸς	192
Πεπραγμένα	193
Ἐνα σημείωμα	194

Ἄθῆνα πρὸς τὰ τέλη τῆς Κατοχῆς	195
Ὁ ἀναγκαῖος χρόνος	196
Ὁ καφῆς	197
Ὁ ἐντοχισμός	198
Τὸ κατώφλι	199
Γυναικεῖα καπέλα τῆς ἐποχῆς 1913-14	200
Τὸ δέσιμο	201
Τὰ κρεβάτια	202
Ἄρθρωτὲς φιγούρες	203
Αὐτοτέλεια τοῦ σώματος	204
Μερισμὸς πυρῆνος	205
Ὅδοι γερμανόφωνων περιοχῶν	206
Ἡθοποιοὺς στὴ μέση κυκλικοῦ θεάτρου	207
Τὸ τέχνασμα	208
Ἀνάκτηση ὀνόματος	209
Ὁ ποιητῆς	210
Μὲ τὰ δόντια	211
Ἡ ἀσπίδα	212
Τὸ τρία καρὸ	213
Ἐπικαιρικὴ ποίηση	214
Ἀπόπειρα μυθιστορήματος	215
Προϊοῦσα ἄρνηση	216
Μεσημέρι στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τοῦ Paestum	217
Cava dei Tirreni	218
Πόλη τῆς Τοσκάνης	219
Ἡ πρόκληση	220
Εἰκόνες	221
Ταριχευτῆς πτηνῶν	222
Διευκόλυνση ἐκτελέσεων	223
Συνεπαφῆς	224
Ἐποχὴ λιτότητας	225
Τὸ μυστηριῶδες σύμπαν	226

Ἡ ἔκπληξη	227
Ὁ μέγιστος στόχος	228
Παγίδες ποιητῶν	229
Τὸ πρόσχημα	230
Τὸ ἀνέφικτο τῆς μοναξιάς	231
Σημερινές αἰσθήσεις	232
Νιπτῆρες γυναικείων διαμερισμάτων	233
Στὴ διασταύρωση δύο πολυάνθρωπων λεωφόρων	235
Πόλη τῆς νότιας Ἑλλάδας	236
Ἡ ἐλλείπουσα λέξη	237
Ἡ ἔξοδος	238
Σίφνος ἢ Τὸ παιχνίδι μὲ τὰ ζάρια	239
Τὸ τέλος	240
Ἡ χάρη	241
Τὸ πρόβλημα μὲ τὶς ἀντωνυμίες	242
Οἱ ζέβρες	243
Ὁ Αὔγουστος	244

Η ΗΔΟΝΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΑΣΕΩΝ (1992)

Τὸ κέρδος	247
Μοναδικὴ ἀνταμοιβή	248
Λόγια δικὰ μας καὶ τῶν ἄλλων	249
Συστήματα	250
Ἐὰν οἱ λέξεις	251
Ἡ ἀναγνώριση	252
Οἱ ἔρωτες	253
Ἡλικίες τῶν ὀνείρων	254
Παραλιακὸ ἐστιατόριο στὴν Κέρκυρα	255
Ἡ μαρμαρυγή	256
Καραβόπανο σκηνηῆς	257
Ἄρρώστιες	258

Φαινόμενα γιγαντισμοῦ	259
Τὸ σιτηρέσιο	260
Ὅπως ἡ θάλασσα	261
Ὁ ὕπνος	262
Ἡ ποίηση φτιάχεται	263
Γιὰ τὸν Τάσο Λειβαδίτη	264
Οἱ ἀπόπειρες τῆς ποίησης	265
Τὰ ὀνόματα καὶ τὰ μνημεῖα	266
Οἱ τυχεροὶ	267
Τὸ ἥμισυ τοῦ παντὸς	268
Τὸ τέλειο νούμερο	269
Πολλαπλοὶ κόσμοι	270
Ψηφίδες	271
Ἡ γλώσσα μου	272
Ὁ ἴλιγγος	273
Τὸ δαιμόνιο	274
Μετασχηματισμοὶ	276
Ἵστατη αἴσθηση	277
Ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἀνταποκρίσεις	278
Σειρὰ ἐφεδρείας	279
Χῶροι	280
Οἱ ἀποσκευές	281
Ἀρχὴ μιᾶς ὁμιλίας	282
Χαμένα χρόνια	283
Οἱ τρεῖς μάγισσες	284
Στοὺς δρόμους τοῦ Καίρου	285
Τὰ παιδιὰ μὲ τὰ σγουρὰ μαλλιά	286
Ἡ γέφυρα	287
Τὰ πράγματα	288
Ἡ ἄλλη ἐκδοχὴ	289
Σινικὴ μελάνη	290
Σφετερισμὸς τῶν ἀγαλμάτων	292

Η ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ (2000)

Τὸ δῶρο	295
Τὰ παγόβουνα	296
Πτώση τῆς θερμοκρασίας	297
Ἄλλεπάλληλες ἐξελίξεις	298
Προτίμηση	299
Φωνάζοντας ρυθμικά	300
Ἡ κυρία μὲ τὰ γαλάζια	301
Ὁ κύκλος	302
Στὴν ἀφή ἄλλων χειρῶν	303
Αὐθαιρεσίες	304
Χωματουργικὲς ἐργασίες στὴν Ἀθήνα	305
Τοπίο, 1	306
Ὅστερα ἀπὸ τριάντα χρόνια	307
Ἡ ἀνάκριση	309
Τοπίο, 2	310
Ἐξέλιξη τῶν γεύσεων	311
Ἀγγλόφωνοι μέλλοντες συγγραφεῖς	312
Ὅπως οἱ ἥρωες τῶν γουέστερν	313
Ἡ προθεσμία	314
Ἡ κλίμακα	315
Τὸ βάρος τῶν κινήτρων	316
Ρωμαϊκὴ ἀνοιξη ἐνὸς Ἑλλήνα	317
Κοῖλο κάτοπτρο	318
Οἱ πυροκροτητές	319
Τοπίο, 3	320
Ἡ μεγέθυνση	321
Παράκληση	322
Γραφεῖο τῆς Ἐταιρείας Μονοπωλίων	323
Ἡ τέφρα	324
Ὁ ἐφιάλτης	325

Χρώματα	326
Ταξιδιωτικές ιστορίες	327
Προσπάθειες	328
Ἦχοι καὶ σιωπές	329
Τὸ ζωγραφισμένο σπίτι	330
Τοπίο, 4	331
Τὸ ἐγκώμιο	332
Λίγα λεπτὰ ἀναμονῆς	334
Ἡ δυσκολία	335
Προγνωστικά	336
Ὁ νέος ἐρευνητής	337
Τὰ ὁμοιώματα καὶ τὰ πράγματα	339
Κατοικία τῆς μνήμης	341
Ἡ διαδοχὴ	344
Τὰ δάκρυα	345
Τὸ μέλλον	346
Τρόποι καὶ φθορὰ ὑποδημάτων	347
Τὸ σκηνικὸ	348
Μεταφορὲς	349
Τελευταῖο βράδυ ἐνὸς φεστιβάλ ποιήσεως	350
Ἡ βία	352
Τὸ ἔτος 5000	353
Τὰ ὑπολείμματα	354
Τὸ ἀκαριαῖο	355
Τὸ ἔτος 1958	356
Ποικιλία τῶν ἀπολαύσεων	357
Ὀδὸς Μενάνδρου	358
Ἡ σπηλιὰ	359
Μόλυβος, 1	360
Μόλυβος, 2	361
Τὸ φάρμακο	362
Ρόδα ἀειθαλῆ	363

Η ΠΥΛΗ ΤΩΝ ΛΕΟΝΤΩΝ (2002)

Ἡ πύλη τῶν λεόντων	367
Ἱστορία τοῦ λαβυρίνθου	368
Τεχνάσματα τοῦ Ὀδυσσέα	369
Τὸ ταξίδι τοῦ Τηλέμαχου	370
Γιὰ κοντάρια καὶ γιὰ πολεμιστές	371

Η ΝΕΑ ΧΑΡΑΞΗ (2007)

Οἱ μάρτυρες	375
Συναντήσεις	376
Τὸ ὄνομα ἐνὸς ψαριοῦ	377
Οἱ καινούργιες γραμμὲς	378
Τὰ οἰκόπεδα	379
Κρίση στέγης	380
Παράκαιρες προσηλώσεις	381
Ἡ ἀκρογιαλιὰ	382
Νύχτες τοῦ Αὐγούστου	383
Ἄλλο ἓνα καλοκαίρι	384
Ἄναβολές	385
Ἡ ἐποποιία καὶ οἱ προσωπογραφίες	386
Ἑπτὰ ποιήματα γιὰ ἑπτὰ πόλεις	387
Ἐπιτάφιος στὸ Παρίσι, τὸ 1960	387
Τὸ δάσος καὶ ἡ Βαρσοβία, τὸ 1968	389
Πολιτικοὶ πρόσφυγες στὴ Ρώμη, τὸ 1970 καὶ μετὰ	390
Συνάντηση στὴ Μαδρίτη, τὸ 1987	392
Οἱ δολοφώμοι καθρέφτες στὴν Πόλη τοῦ Μεξικοῦ, τὸ 1914	393
Διευκόλυνση ἐνὸς τοκετοῦ στὴν Ἀθήνα, τὸ 2004	395
Συνέδριο ποιητῶν στὴ Φλωρεντία, τὸ 1986	396
Ἔχουν τὴν ὥρα τους τὰ λόγια	397

Ἡ ἐπόμενη φάση	401
Προβολή αιτημάτων	403
Ἡ βιντεοκασέτα	404
Κλειστό νησί	405
Ἄν εἶχα φύγει	406
Δύο διαδηλώσεις	407
Κατοικίδια ζῶα	408
Ἡ πατρίδα	409
Τέλος τοῦ Ὅσιπ Μάντελσταμ	410
Κυκλικό	411
Παρόδιοι κόσμοι	412
Δύο ἐπιπλέον ποιήματα γιὰ τὸ καλοκαίρι	413
I. <i>Τὸ καλοκαίρι μοῦ φαινότανε</i>	413
II. <i>Ἦταν ὑπέροχο τὸ καλοκαίρι πὸν ἔφυγε</i>	413
Ἐπίθεση τῶν συνηθῶν	414
Ὁ προβολέας	415
Τὸ μπαλόκι	416
Ἀκούσματα καὶ διηγήσεις	417
Σύντομες ἀναταράξεις	418
Ἡ ὥρα πὸν ἀγνοῶ	419
Ἱστορία τοῦ Σίσυφου	420
Δῶρο γενεθλίων	421
Ὁ ἄλλος γυρισμὸς	422
Οἱ δύο ἀδελφοὶ	423
Ἐρωτες	424
Τὸ φίδι	425
Τὰ ἐγκώμια καὶ οἱ θοῆνοι	426
Οἱ τιμῶροι	427
Ἐργένης ποιητῆς	428
Καθημερινὸ σκηνικὸ	429
Τὸ δωμάτιο	430
Ἡ δεύτερη γέφυρα	432

Τὰ δύο ἀγάλματα	433
Τ' ἀστέρια τοῦ ὄνειρευτήκαμε	434
Μιά ἐποχή βεβαιότητων	435
Καμπάνια κατὰ τῆς πείνας	436
Ὁ συνεπιβάτης	437
Ἀναχωρήσεις τραίνων	438
Τρία φυσικά φαινόμενα	439
I. Παγκόσμια ἔλξη	439
II. Ἐντάσεις τοῦ φωτός	440
III. Ζῶνες προστασίας	440
Ἡ συγχώρεση	441
Ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ Μινώταουρου	442
Ἐπανερχόμενα ἐρωτήματα	443
Θάλασσα τοῦ δειλινοῦ	444
Μονιμότητες	445
Ἡ τρίτη τάξη	446
Στίς πόλεις	447

ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΟΝ (2011)

Τὸ σπίτι	451
I. Τὸ σπίτι ὅπου πραγματικά μεγάλωσα	451
II. Ἀπὸ τὸ ἓνα μπαλκόνι τοῦ σπιτιοῦ μας	453
III. Στὸ σπίτι αὐτὸ γνώρισα τὸν πόλεμο, τὴν Κατοχὴ	455
IV. Ὅταν γυρίσαμε βρήκαμε τὸ σπίτι μας	457
V. Ὅταν τὸ κατοικήσαμε ἤμωνα δώδεκα χρονῶν	459
VI. Ὅταν τὸ ἀδειάσαμε, μὲ τὴ μητέρα μου νὰ κλαίει	461
Στὰ δάση	463
I. Ἐναν καιρὸ περπάτησα κι ἐγὼ στὰ δάση	463
II. Στὰ δάση περπάτησα μὲ σύντροφους καὶ φίλους	464
III. Τὰ δάση καίγονται μὲ τίς μεγάλες πυρκαγιές	465

Ἡ ἄγνοια καὶ οἱ ἀγνοοῦμενοι	466
Ἱστορίες τῶν παγόβουων	467
Τὰ παιδικὰ μας χρόνια	468
Τὸ χαμένο ἀφεντικὸ	469
Φωτογραφίες καὶ βιογραφίες	470
Ἡ τύχη μιᾶς ἐλιᾶς	471
Στὸ λεωφορεῖο	472
Τὸ χάραμα	473
Τὸ ξόρκι	474
Κλίμακες χρωμάτων	475
Νεωτερικὲς σκηνοθεσίες	476
Ἡ διπλὴ σκάλα	477
Πρόσωπα	478
Ὁ ὑδράργυρος	479
Παλιὲς φωτογραφίες	480
Ἡ κίνηση τῶν πληροφοριῶν	481
Ἐνας ἐπαρχιώτης Προμηθέας	482
Οἱ γυμνοὶ καὶ οἱ ντυμένοι	483
Ὁ Ἰλιγγος τοῦ ὕψους	484
Οἱ σίγουροι πῶς θὰ ἐπιβιώσουν	485
Μία ταινία καὶ δύο κίνδυνοι	486
Κουβεντιάζοντας μὲ τὸν Ἀρχίλοχο	487
Κουβεντιάζοντας μὲ τὸν Πίνδαρο	488
Τὰ ἔργα μας	489
Τὸ ταξίδι καὶ οἱ ταξιδιωτὲς	490
Τὸ δύσκολο	491
Τρεῖς πόλεις	492
Τρία ποιήματα γιὰ τὴ Ρένα	494
I. <i>Τῆς ἔσφιγγα τὸ χέρι</i>	494
II. <i>Μιὰ σύντομη ζωὴ γυναικας</i>	495
III. <i>Πῶς γίνεται νὰ μὴ χαθεῖ</i>	495
Ὑμνῶ τὸ σῶμα	496

I. Ὑμνῶ τὸ σῶμα πὸν ὑψώνεται σὰν μίσχος	496
II. Ὑμνῶ τὰ πόδια πὸν δὲν ἀγγίζον ἄς τῆ γῆ	497
III. Ὑμνῶ τὰ ὄρθια στήθη ὅπως τῶν ἀγαλμάτων	498
IV. Ὑμνῶ τὸ πρόσωπο πὸν ἡ ὁμορφιά του σὲ θαμπώνει	499
V. Ὑμνῶ τὰ χέρια πὸν δίνουν μορφή στὴν ἔλη	500
VI. Ὑμνῶ καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἄντρα, ὁμως αὐτὸ λιγότερο	501
VII. Ὑμνῶ τὸ σῶμα πὸν πλάθει τῆ συνείδησή μου	502

ΣΕ ΒΡΙΣΚΕΙ Η ΠΟΙΗΣΗ (2012)

I. Ἐκεῖ πὸν ἀναρωτιέσαι γιὰ πράγματα πὸν πρώτη φορὰ ἀντικρίζεις	505
II. Ἐκεῖ πὸν συλλογίζεσαι ποιὸς εἶσαι καὶ τί ἔκανες	506
III. Ἐκεῖ πὸν σκέφτεσαι ἂν ἐπειδὴ τὸ θέλησες καὶ μόνο	507
IV. Ἐκεῖ πὸν ἀναγνωρίζεις πὼς δὲν ἀγάπησες ὅσο σ' ἀγαπῆσαν	508
V. Ἐκεῖ πὸν σκάβεις μέσα σου γι' ἄλλη μιὰ φορὰ	509
VI. Ἐκεῖ πὸν ξανασκέφτεσαι ἂν γίνεται οἱ ἄνθρωποι νὰ σμίξουν	510
VII. Ἐκεῖ πὸν ἀναπολεῖς τοπία ἐλπίζοντας νὰ τὰ ξαναδεῖς	511
VIII. Ἐκεῖ πὸν στριμώχνεσαι στὸ λεωφορεῖο ἐπιστρέφοντας στὸ σπίτι	513
IX. Ἡ ποίηση ἔρχεται νὰ σὲ βρεῖ μὲ ποδήλατο, μὲ μηχανάκι, μὲ αὐτοκίνητο	515

ΤΡΙΑ ΑΚΟΜΗ ΠΟΙΗΜΑΤΑ (2017)

Παλιὰ κινέζικη ζωγραφικὴ	519
Προσγειώσεις	520
Προσπάθειες διαλόγου	522
 ΣΗΜΕΙΩΜΑ	 525

ΚΑΤΑΚΟΜΒΕΣ

Λέγαμε: «Ἡ θάλασσα θὰ ὑπάρχει πάντα
νὰ δίνει στίς πέτρες τὴν ἀσπρίλα τοῦ ἀλατιοῦ».
Λέγαμε: «Πάντα θὰ ὑπάρχουνε οἱ βράχοι
νὰ δίνουν στὸ ἀρμυρὸ νερὸ τὰ θρύψαλα τῆς ἄμμου».
Κι ἤμαστε σίγουροι ἐμεῖς οἱ δυό,
ποὺ μοιάζαμε τόσο στὰ βράχια καὶ στὴ θάλασσα,
ἤμαστε σίγουροι ἀπολύτως πῶς ὅ,τι καὶ νὰ γίνει
πάντα μιὰ μέσα κίνηση θὰ μᾶς ἐνώνει.
Σήμερα, τίποτα δὲν κυκλοφορεῖ ἀνάμεσά μας.
Τίποτα. Ἀκόμα δὲν τ' ὁμολογοῦμε ἀνοιχτά.
Μονάχα ποὺ ἀποφεύγουμε τὶς παλιὲς παρομοιώσεις.
Κι ἡ δυσκολία δὲν εἶναι νὰ παραδεχτεῖς ἕναν καινούργιο θάνατο
μὰ τὸ νὰ στῆνεις πάλι μιὰ προτομὴ νεκροῦ
μέσα σ' αὐτὲς τὶς πολυδαίδαλες μυστικὲς σου κατακόμβες.

Παρίσι, Γενάρη 1960

ΥΠΟΓΕΙΟ ΤΡΑΙΝΟ

Κι ἔπειτα τὰ χρόνια θὰ περάσουν
ὄγκοι βουνῶν καὶ πέτρας θὰ παρεμβληθοῦν
θὰ ξεχαστοῦνε ὅλα
ὅπως ξεχνιέται τὸ καθημερινὸ φαῖ
ποὺ μᾶς κρατάει ὀρθούς.
"Ὅλα, ἔξω ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή
ποὺ μέσα στὸ συνωστισμό τοῦ ὑπόγειου τραίνου
κρατήθηκες στὸ μπράτσο μου.

Παρίσι, Μάης 1960

ΟΠΩΣ ΟΙ ΓΑΤΕΣ

“Όπως οί γάτες όταν άρρωσταίνου
κουρνιαζου στίς πιό άπόμερες γωνιές
όσο μονάχες τους νά γιάνου
έτσι κι έγώ σ’ αύτή τήν κόχη θ’ άπομείνω
όσο νά πάψει τò αίμα μου σέ κάθε χτύπο
ύπόγεια νά σχηματίζει τ’ όνομά σου.

Παρίσι, Μάης 1960

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΠΡΟΣ ΦΙΛΟΝ
ΠΟΥ ΕΜΕΙΝΕ ΣΤΗΝ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ, 350 μ.Χ.

Τώρα πού ἐσύ διώκεσαι ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο
συκοφαντεῖσαι ἀπὸ τοὺς ἀρειανοὺς
τῶν ἐθνικῶν ἀντιμετωπίζεις τὶς δολιότητες
ἐγώ, ἀντὶ νὰ σπεύσω γιὰ βοήθειά σου
σ' ἀπασχολῶ μὲ τὰ δικά μου.

Ὅμως τὸ αἷμα μου ἔγινε φαρμάκι
αὐτὴ ἢ γυναίκα μὲ μπόλιασεν ὀλόκληρο.
Οἱ ἐδῶ ἀδελφοί, πού περιμέναν τόσα ἀπὸ μένα
στὴ μάχη κατὰ τῶν φιλοσόφων, τὰ ἔχουν χάσει.
Τὸ ὅτι θὰ μοῦ περάσει εἶναι σίγουρο.
Ἴσως νὰ ἔναι αὐτὸ πού πιὸ πολὺ μὲ καταβάλλει.

ΑΝΑΜΝΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΙΚΕΛΙΑ

Πόλεις βραχώδεις ὄρθιες ὑψιτενεῖς, δώματα
φαγωμένα ἀπὸ τὴν ἄμμο τῆς ἀπέναντι στεριᾶς
κάμαρες ὑγρὲς αἰωνόβιες, σκοτεινοὶ θάλαμοι
μ' ἀνεστραμμένα τὰ εἶδωλά μας, σαῦρες
κηλιδωμένες λάβα, φευγαλέοι πλόκαμοι φωτιᾶς
στὰ χωράφια ὁ κύριος μὲ τὰ μαῦρα
καὶ τὸ κοριτσάκι μὲ τὰ λευκά.

Τὸ φουστάνι τῆς Jean στὰ δυὸ ἀνοιγμένη κάψα
τὸ σουτιὲν τῆς Vivian ἀράχνη στὴν ξερολιθιά
τὸ νάιλον σλίπ τῆς Claire γλυφὴ τοῦ φιλιατροῦ
συνθετικὲς ὕλες μὲ μνήμη ἀπὸ μετάξι, χνούδι
λοβῶν τοῦ σώματος, ρίγη στὸ αὐλάκι τοῦ νυχιοῦ
τρίχα ἐφηβαίου ποὺ ἐλίσσεται κάτω ἀπ' τὴ γλώσσα
ὅπως ἡ σμέρνα στὴ ρωγμὴ τοῦ βράχου.

Ἄγνωστα ψάρια στίλβοντα, ἐνάλια φῖδια
ὑποθαλάσσιες συνουσίες, σπέρματα κινούμενα στὸ νερὸ
σὰν στρείδια ποὺ ἐγκατέλειψαν τ' ὄστρακό τους
γρύλοι τὴ νύχτα καὶ σανίδια κρεβατιῶν νὰ τρίζουν
σεντόνια μὲ λεκέδες ἀνεξίτηλων συνευρέσεων
παχύρρευστες ἐκκρίσεις λιπαίνοντας κορμιὰ
ποὺ πλαταγίζου στὸ κάθε κοίλωμά τους.
Κι ὁλοῦθε μυρωδιὰ ἀπὸ πεσμένα πλατανόφυλλα
ποὺ τὰ ἴσπρωχνε ἀργὰ ὁ ἀγέρας πρὸς τὴ θάλασσα.

ΑΝΑΜΝΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ταράτσες με ραγισμένες μαλτεζόπλακες
ρουφώντας τή βροχή πλυσταριά χαμηλοτάβανα
γοῦρνες με παλιές καπελιέρες και στοῖβες περιοδικά
μπρούντζινες βρύσες λιωμένο σαπούνι τῆς μπουγάδας
σκάλες ξύλινες πλυμένες με ποτάσα και σκάλες
σιδερένιες ἐξωτερικὲς σὰν ὄρθια κοχύλια γυμνωμένα.
Κι ὅπως τὶς ἀνεβαῖναν τρέχοντας
ἢ Θέκλα ἢ Θεοδώρα ἢ Θεώνη
σὲ κάθε σκαλί φανέρωναν μιὰ γωνιὰ τῆς σάρκας τους.
Ἡ Θέκλα ἢ Θεοδώρα ἢ Θεώνη
μὲ τὰ κινούμενα θῆτα τῆς ἰδρωμένης τους μασχάλης
τ' ἀνάποδα δέλτα κάτω ἀπὸ τὴ φύστα
καὶ τὰ κυματιστὰ ὠμέγα
στεφανωμένα με τὸν φιόγκο τῆς ποδιᾶς.

ΡΟΔΑ ΑΕΙΘΑΛΗ

Ἡ ὁμορφιὰ τῶν γυναικῶν ποῦ ἄλλαξαν τὴ ζωὴ μας
βαθύτερα κι ἀπὸ ἑκατὸ ἐπαναστάσεις
δὲν χάνεται, δὲν σβήνει μὲ τὰ χρόνια
ὅσο κι ἂν φθείρονται οἱ φυσιολογικότητες
ὅσο κι ἂν ἀλλοιώνονται τὰ σώματα.
Μένει στὶς ἐπιθυμίες ποῦ κάποτε προκάλεσαν
στὰ λόγια ποῦ ἔφτασαν ἔστω ἀργὰ
στὴν ἐξερεύνηση δίχως ἀσφάλεια τῆς σάρκας
στὰ δράματα ποῦ δὲν ἔγιναν δημόσια
στὰ καθρεφτίσματα χωρισμῶν, στὶς ὀλικὲς ταυτίσεις.
Ἡ ὁμορφιὰ τῶν γυναικῶν ποῦ ἀλλάζουν τὴ ζωὴ
μένει στὰ ποιήματα ποῦ γράφτηκαν γι' αὐτὲς
ρόδα ἀειθαλῆ ἀναδίδοντας τὸ ἴδιο ἄρωμά τους
ρόδα ἀειθαλῆ, ὅπως αἰῶνες τώρα λένε οἱ ποιητές.